

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Talousarvion valvontavaliokunta

2009/2167(INI)

4.1.2010

MIETINTÖLUONNOS

Euroopan yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta –
vuosikertomus 2008
(2009/2167(INI))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Andrea Cozzolino

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta – vuosikertomus 2008 (2009/2167(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmista komission ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) vuosikertomuksista antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 15. heinäkuuta 2009 annetun komission kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle "Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaaminen – Petostentorjunta – Vuosikertomus 2008" (KOM(2009)0372) sekä sen liitteet (SEC(2009)1002 ja SEC(2009)1003),
- ottaa huomioon OLAFin toimintakertomuksen vuodelta 2008¹ ja sen 19. kesäkuuta 2008 päivätyn toisen kertomuksen komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11. marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta (Euratom, EY) N:o 2185/96 sekä ohjeet, jotka korvaavat OLAFin käsikirjan,
- ottaa huomioon OLAFin valvontakomitean toimintakertomuksen kaudelta kesäkuu 2008 – toukokuu 2009²,
- ottaa huomioon OLAFin valvontakomitean toimintakertomuksen kaudelta kesäkuu 2007 – toukokuu 2008³,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2008⁴,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan 3 kohdan ja 325 artiklan 5 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 muuttamisesta 13. joulukuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1995/2006⁵,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan ja 119 artiklan 2 kohdan,
- ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön ja aluekehitysvaliokunnan lausunnon (A7-0000/2010),

¹ http://ec.europa.eu/anti_fraud/reports/olaf/2008/EN.pdf.

² http://ec.europa.eu/anti_fraud/reports/sup_comm/2008-2009/Activity-report_en.pdf.

³ EUVL C 295, 18.11.2008, s. 1.

⁴ EUVL C 269, 10.11.2009, s. 1.

⁵ EUVL L 390, 30.12.2006, s. 1.

Yleisiä huomioita: ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien laajuus

1. panee merkille, että sääntöjenvastaisuuksien arvioitu taloudellinen vaikutus laski vuoden 2007 1 024 miljoonasta eurosta 783,2 miljoonaan euroon vuonna 2008 (laskua tapahtui kaikilla aloilla lukuun ottamatta suoria menoja ja liittymistä valmistelevaa tukea). Huomattakoon erityisesti:
 - omat varat: 351 miljoonaa euroa (12,5 % vähemmän kuin vuonna 2007),
 - maatalousmenot: 102,3 miljoonaa euroa (34 % vähemmän kuin vuonna 2007),
 - rakennetoimet: 585,2 miljoonaa euroa (27 % vähemmän kuin vuonna 2007),
 - liittymistä valmisteleva tuki: 61 miljoonaa euroa (90,6 % enemmän kuin vuonna 2007),
 - suorat menot: 34,7 miljoonaa euroa (5,15 % enemmän kuin vuonna 2007);
2. korostaa, että on myös esitettävä tiedot sääntöjenvastaisuuksista, mikä selventää virheiden ja epäiltyjen petosten vaikutusta kaikkiaan maksettuihin varoihin eri menoaloilla ja eri jäsenvaltioissa;

Omat varat

3. panee tyytyväisenä merkille, että sääntöjenvastaisuuksien arvioitu määrä väheni 12,5 prosentilla vuoteen 2007 verrattuna; toteaa kuitenkin, että samoin kuin edeltävinä vuosina suurin määrä sääntöjenvastaisuuksia koski televisioita ja näyttöjä, ja pyytää tämän vuoksi komissiota valvomaan erityisen tarkoin kyseisiä tuotteita sekä ottamaan käyttöön tarvittavat toimet mahdollisten omien varojen tai korkojen takaisin perimiseksi; pyytää lisäksi komissiota pyrkimään siihen, että tuonnin fyysiset tarkastukset ja toimijoihin kohdistuvat jälkitarkastukset olisivat asianmukaisesti tasapainossa; pyytää jäsenvaltioita toimittamaan tarkempia tilastotietoja asiasta;
4. katsoo, että on ehdottoman tärkeää perustaa tehokas lainsäädäntöväline, jonka avulla parannetaan hallinnollista yhteistyötä vahingollisten verotuskäytäntöjen torjumisessa ja varmistetaan sisämarkkinoiden sujuva toiminta; pitää tältä osin myönteisenä komission esittämää ehdotusta neuvoston direktiiviksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla (KOM(2009)0029); painottaa tarvetta seurata tiiviisti tapauksia, joissa jäsenvaltiot kieltäytyvät toimittamasta pyydettyjä erityistietoja tai suorittamasta hallinnollista tutkintaa, ja pyytää antamaan niistä järjestelmällisesti parlamentille kattavat tiedot;
5. on tyytyväinen komission ehdotukseen (KOM(2009)0427), joka koskee hallinnollisesta yhteistyöstä ja petostentorjunnasta arvonlisäverotuksen alalla annetun neuvoston asetuksen uudelleenlaatimista; painottaa, että on ehdottomasti laajennettava jäsenvaltioiden vastuuta alkaen tietokantoihin syötettyjen tietojen laadusta; pyytää komissiota tarkastelemaan näiden tietojen luotettavuutta ja takaamaan, että arvonlisäverot peritään asianmukaisesti kokonaisuudessaan;
6. pyytää komissiota lisäksi antamaan yksityiskohtaiset tiedot, joilla voidaan verrata kustannuksia, joita jäsenvaltioille koituu niiden kerätessä perinteisiä omia varoja, sekä määriä, jotka on varattu näiden varojen keräämiseen;

Maatalousmenot

7. toteaa tyytyväisenä, että sääntöjenvastaisuuksien arvioitu määrä väheni 34 prosentilla vuoteen 2007 verrattuna; huomauttaa, että tähän suhteellisen alhaiseen määrään sääntöjenvastaisuuksia voi olla syynä korkeampi ilmoituskynnys (raja-arvo 10 000 euroa, joka otettiin käyttöön yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksen yhteydessä esiintyvistä sääntöjenvastaisuuksista ja aiheettomasti maksettujen määrien takaisinperinnästä sekä tätä alaa koskevan tiedotusjärjestelmän järjestämisestä 14. joulukuuta 2006 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1848/2006¹);
8. korostaa, kuinka tärkeää on noudattaa sääntöjenvastaisuuksia koskevaa ilmoitusvelvollisuutta, ja paheksuu Itävallan, Ruotsin, Slovakian ja Unkarin laiminlyöntejä;
9. pyytää komissiota ryhtymään lisätoimiin asetuksen (EY) N:o 1975/2006² soveltamiseksi tehokkaasti ja muistuttaa, että asetuksen tavoitteena on taata uusilla, maatalouden kehittämistoimia koskevilla valvontasäännöillä, että edunsaajat noudattavat velvollisuuksiaan;
10. yhtyy tilintarkastustuomioistuimen kantaan (edellä mainitun vuosikertomuksen kohta 5.64), jonka mukaan yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä rajoittaa tehokkaasti virheiden ja sääntöjenvastaisten menojen riskiä, jos sitä käytetään asianmukaisesti ja jos siihen tallennetaan tarkkoja ja luotettavia tietoja; moittii Bulgarian, Romanian ja Yhdistyneen kuningaskunnan (Skotlannin) järjestelmissä havaittuja puutteita; kehottaa komissiota ongelmien jatkuessa puuttumaan päättäväisesti asiaan;

Rakennetoimet

11. on tyytyväinen, että sääntöjenvastaisuuksien arvioidut taloudelliset vaikutukset vähenivät 27 prosentilla vuoteen 2007 verrattuna; toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2008 tarkastuslausumassaan (koheesiota koskeva luku) arvioima laillisuutta ja asianmukaisuutta koskeva virhemäärä on vielä yli viisi prosenttia; pahoittelee, että Espanja, Italia, Puola ja Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittivat suurimmista sääntöjenvastaisuuksien määristä; muistuttaa, että kuten tilintarkastustuomioistuin osoitti, rakennetoimet ovat menoala, jota koskevat unionin talousarviossa kaikkein tiukimmat säännöt ja vaikeaselkoisimmat hallinnointimenettelyt;
12. korostaa, että viivästykset vuosien 2007–2013 ohjelmien hallinto- ja valvontajärjestelmien hyväksymisessä ovat saattaneet vaikeuttaa virheiden havaitsemista ennakkomaksuja koskevissa menoissa; katsoo lisäksi, että tästä johtuva välimaksujen aloittamisen viivästyminen voi johtaa menojen kiirehtimiseen juuri ennen sitoumusten peruuntumista; kehottaa tämän vuoksi komissiota harkitsemaan sitoumusten peruuntumista koskevien sääntöjen tarkistamista, jotta menojen laatu paranisi ja määrällisiä tavoitteita noudatettaisiin;

¹ EUVL L 355, 15.12.2006, s. 56.

² Komission asetus (EY) N:o 1975/2006, annettu 7 päivänä joulukuuta 2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maaseudun kehittämisen tukitoimenpiteitä koskevien tarkastusmenettelyjen ja täydentävien ehtojen täytäntöönpanon osalta (EUVL L 368, 23.12.2006, s. 74).

13. kehottaa jäsenvaltioita antamaan enemmän ja luotettavampia tietoja komissiolle vuosia 2000–2006 koskevista rahoitusoikaisuista; pyytää myös, että komissio pysyisi tiukkana vaatiessaan jäsenvaltioilta täydellisiä tietoja ja sitä, että ne soveltavat huolellisesti oikaisumekanismeja toimenpideohjelmiin;
14. jakaa komission ilon yhteistyössä OLAFin kanssa määritellyistä toimintatavoista, joilla pyritään rakennerahastoihin kohdistuvien petosten estämiseen;

Liittymistä valmisteleva tuki

15. pahoittelee, että EU-10:n ilmoittamien sääntöjenvastaisuuksien määrä on kasvanut kahdeksan prosenttia ja että EU-2:n ilmoittamien sääntöjenvastaisuuksien määrä on kasvanut 152 prosenttia, kun taas takaisinperintä on vähentynyt 15,6 prosenttia verrattuna vuoteen 2007; pyytää erityisesti Bulgariaa ja Romaniaa lisäämään hallintokapasiteettiaan Euroopan unionin varojen hallinnoimiseksi, poistamaan nykyiset tai mahdolliset varojen hallintaa koskevat eturistiriidat, parantamaan julkisia hankintoja koskevien menettelyjen valvontaa ja avoimuutta keskus-, alueellisella ja paikallisella tasolla sekä ottamaan pikaisesti käyttöön tarvittavat ennaltaehkäisevät, korjaavat ja/tai kurinpidolliset toimet ja ilmoittamaan niistä komissiolle;
16. pyytää komissiota ryhtymään asianmukaisiin toimiin, jotta vähennettäisiin laajentumisen pääosaston erittäin epävakaaseen toimintaympäristöön liittyviä riskejä ja jotta taattaisiin sisäisten tilintarkastusten tehokas monivuotinen suunnittelu; pyytää komissiota lisäksi hyväksymään pikaisesti periaatteet, jotka koskevat maksujen suorittamisen jälkeisiä tarkastuksia keskitetyssä hallinnoinnissa, sen kokemuksen perusteella, jota saatiin vuoden 2008 aikana ja ottaen huomioon kustannus–hyöty-suhteen;

Suorat menot

17. huomauttaa, että ulkoisen avun alalla tapahtuu yhä enemmän sääntöjenvastaisuuksia ja petoksia;
18. pyytää komissiota kiinnittämään huomiota hankkeiden kaksinkertaista rahoitusta koskevaan ongelmaan;

Yhdennetty sisäisen valvonnan kehys

19. pitää myönteisenä, että hyväksyttävästä virheriskistä annettu komission tiedonanto (KOM(2008)0866) toimii perustana asiaa koskevalle keskustelulle, ja pyytää komissiota jatkamaan tietojen toimittamista; kehottaa komissiota ottamaan huomioon muut tekijät, joita tarvitaan Euroopan unionin varojen hallinnoinnin parantamiseen (esimerkiksi valvontajärjestelmien tehostaminen ja niiden suuntaaminen menojen laatuun sekä lainsäädännön yksinkertaistaminen);
20. katsoo, että jäsenvaltioiden komissiolle toimittamien vuotuisten yhteenvedojen oikeusperustaa pitäisi vahvistaa (oikeusperustana on neuvoston asetuksen N:o 1605/2002 (varainhoitoasetus) 53 b artiklan 3 kohta); pyytää tämän vuoksi, että varainhoitoasetuksen uudistuksen jälkeen edellä mainituissa yhteenvedoissa annettaisiin kattava laadullinen analyysi kunkin jäsenvaltion suorittamien tilitarkastusten tuloksista; pitää

välttämättömänä, että komissio jatkaa rakennerahastojen kohdalla niin sanottujen luottamussopimusten tekemistä jäsenvaltioiden kanssa ja että se saa samalla lisävarmuutta kansallisista valvontajärjestelmistä pitämällä yllä läheisempiä yhteyksiä riippumattomiin ylimpiin kansallisiin tarkastuselimiin;

OLAFin toiminta

21. antaa tunnustusta OLAFin toiminnalle ja tukee sitä ja katsoo, että se on välttämätön Euroopan unionin taloudellisten etujen ja siis EU:n kansalaisten suojelun kannalta samoin kuin se on olennaisen tärkeä unionin toimielinten maineen suojelemisen kannalta; katsoo näin ollen, että on laadittava henkilöresursseja koskeva suunnitelma, jossa lisätään henkilöstön määrää ja säilytetään sen laatutaso korkeana;
22. katsoo, että OLAFin pitäisi tutkimuksissaan hyödyntää enemmän komission sisäisiä tilintarkastuksia eikä luottaa ensisijaisesti virkamiesten tai jäsenvaltioiden ilmoituksiin; pitää samaten ehdottoman tärkeänä seurata, otetaanko OLAFin suosituksot huomioon komission sisäisissä tarkastuksissa ja millä tavoin; pyytää tämän vuoksi OLAFia toimittamaan seuraavissa vuosikertomuksissaan tätä koskevat tilastotiedot;
23. katsoo, että OLAFin toiminnan tehostamiseksi entisestään tarvitaan tutkimusten virheetöntä ja yksityiskohtaista suunnittelua, SMART-tavoitteiden ja RACER-indikaattoreiden käytön edistämistä itse tutkimuksissa, yhteistyön ja tietojenvaihdon parantamista OLAFin ja kansallisten oikeusviranomaisten välillä jo tutkimusprosessin alkuvaiheessa ja katsoo, että on noudatettava "de minimis" -politiikkaa OLAFin suhteen, jolloin arvoltaan pienet kavallukset tutkittaisiin muissa yksiköissä; pyytää tämän vuoksi OLAFia esittämään seuraavassa kertomuksessaan, mitä edistystä asiassa on tapahtunut ja ilmoittamaan, kuinka se otetaan huomioon OLAFin tulevassa käsikirjassa, joka pitäisi julkaista piakkoin;

OLAFin suhde Europoliin ja Eurojustiin

24. panee tyytyväisenä merkille, että OLAF ja Eurojust ovat sopineet konkreettisista menettelyistä vahvistaakseen edelleen koordinoitua ja yhteistyötä talouspetosten torjunnassa;
25. iloitsee OLAFin ja Europolin yhteistyöstä; toteaa, että Europolin analyttisten resurssien ja OLAFin operatiivisen kokemuksen yhdistämisen ansiosta jäsenvaltioita voidaan palvella tehokkaasti ja päällekkäisyyksiä voidaan välttää; pyytää OLAFia esittämään seuraavassa vuosikertomuksessaan, minkälaisia käytännön vaikutuksia on koitunut Europolin aseman muutoksesta, joka tapahtui 1. tammikuuta 2010;

OLAFin yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa

26. pahoittelee, että vuoden 2009 vuosikertomuksen liitteessä 1 (SEC(2009)1002), joka koskee EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan soveltamista jäsenvaltioiden toimesta, on puutteita sekä siinä, kuinka jäsenvaltiot vastaavat komission kysymyksiin, että siinä, minkätyyppisiä kysymyksiä komissio esittää – niihin ei saada arviointikelpoisia vastauksia tai jäsenvaltio voi kiertää ne helposti; pyytää tämän vuoksi, että komissio

pohtisi kysymysten muuttamista yhteistyössä jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa, jotta sekä kysymykset että vastaukset olisivat entistä rationaalisempia;

o
o o

27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan unionin tuomioistuimelle, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, OLAFin valvontakomitealle ja OLAFille.